

Datum
2019-11-27
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2019-18256

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Motion av Stefana Hoti (MP) om att stoppa användandet av barn som tolkar STK-2019-1047

Grundskolenämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Grundskolenämnden har fått i uppdrag att lämna ett yttrande gällande en motion från Stefana Hoti (MP) om att stoppa användandet av barn som tolkar. Grundskolenämnden delar uppfattningen att användandet av barn för tolkuppdrag ska motverkas. I motionen föreslås en kartläggning av omfattningen, utarbetande av en handlingsplan för att införa ett förbud mot barntolkning, översyn av befintlig information och framställning av målgruppsanpassat material, samt att driva på för en snabb lagändring för att förbjuda barntolkning. Enligt grundskolenämndens bedömning finns det strukturer, rutiner och planer för att säkerställa att barn inte används som tolkar i grundskolan, men nämnden tillstyrker en kartläggning av omfattningen av barntolkning i Malmö stad för att få en heltäckande bild av situationen. Mot bakgrund av ovanstående föreslår grundskolenämnden att kommunstyrelsen ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionens första yrkande, att genomföra en kartläggning av omfattningen av barntolkning inom Malmö stads verksamheter, samt att avslå motionens övriga tre yrkanden.

Yttrande

Kommunstyrelsen har överlämnat en motion från Miljöpartiet om att stoppa användandet av barn som tolkar till bland annat grundskolenämnden för yttrande. Motionären hänvisar bland annat till Statens offentliga utredning *Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk* (SOU 2018:83). I utredningen föreslås att förbud mot att använda barn som tolkar ska förtydligas i svensk rätt med utgångspunkt i barnkonventionen. Undantag kan ”medges för viss enkel informationsgivning som inte kan anstå, vid fara för dödsfall, allvarlig sjukdom eller skada samt om det annars föreligger synnerliga skäl” (s 489). I motionen hänvisas även till *Barn och andra anhöriga som översätter och medlar inom socialtjänst och hälso- och sjukvård*, som är en rapport, som bygger på en kartläggning genomförd av Linnéuniversitetet på uppdrag av Socialstyrelsen 2018. I både utredningen och rapporten nämns att elever

beviljas ledighet för att följa med anhöriga och tolka vid till exempel myndighetskontakter och besök i sjukvården.

Grundskolenämnden instämmer i betydelsen av att motverka att barn används för tolkuppdrag. Det är viktigt att elevers närvaro i skolan prioriteras framför ledighet för att följa med anhöriga och tolka vid myndighetskontakter och besök i sjukvården.

Motionen innehåller fyra yrkanden. Enligt grundskolenämndens bedömning finns det redan idag strukturer och rutiner för att säkerställa att barn inte används som tolkar i grundskolan. Flerspråkig personal, som är anställd i grundskoleförvaltningen, och externa tolkar används för tolkuppdrag. Grundskolenämnden är av uppfattningen att användningen av barn som tolkar inom den egna verksamheten är mycket begränsad och att det inte finns skäl att inom grundskolenämndens verksamheter utarbeta en handlingsplan för att förbjuda barntolkning. Grundskolenämnden välkomnar dock att en mer utförlig kartläggning av förekomsten av barntolkning i kommunen genomförs.

Enligt Malmö stads kommunikationspolicy är huvudregeln att kommunikation sker på enkel och tydlig svenska i Malmö stad. Översättningar till och presentationer på andra språk ska övervägas i varje enskilt fall med hänsyn till målgruppen. Om det finns behov av att översätta ett förvaltningsövergripande dokument, som exempelvis information om skolvalet och riktlinjer för frånvaro och närvaro, kan grundskoleförvaltningen centralt besluta att informationen ska översättas. Om en skola behöver översätta ett brev till vårdnadshavare eller annan information är det rektor som fattar beslut i det enskilda fallet. Grundskolenämndens bedömning är att Malmö stads kommunikationspolicy och förvaltningens rutiner räcker för att säkerställa att kommunikationen är målgruppsanpassad och anser därmed att det inte finns något behov av en översyn av information och material.

Grundskolenämnden avslår yrkandet om att kommunstyrelsen ska arbeta för att få till stånd en snabb lagändring, som innebär att det blir förbjudet att använda barn som tolkar. Barnens ställning stärks genom att FN:s barnkonvention inkorporeras i svensk lag från och med 1 januari 2020.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår grundskolenämnden att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionens första yrkande avseende en kartläggning av omfattningen av barntolkning inom Malmö stads verksamheter, samt att avslå motionens tre övriga yrkanden.

Ordförande

.....
Sara Wettergren
.....

Direktör

.....
Anders Malmquist
.....

MP anmäler muntlig reservation.

V anmäler muntlig reservation.